

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Sžfk/53/2019
Identifikačné číslo spisu: 6016200618
Dátum vydania rozhodnutia: 14.11.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Monika Valašiková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:6016200618.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu (sťažovateľa): O.. O. O., U.. D. XX, XXX XX N., právne zastúpený: BAKO JANČIAR LEVRINC - advokáti s.r.o., so sídlom J. Kozáčeka 13E, 960 01 Zvolen proti žalovanému: Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, Lazovná 63, 974 01 Banská Bystrica, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí a postupu žalovaného č. 336757/2016 zo dňa 29. marca 2016 a č. 1332978/2016 zo dňa 19. júla 2016, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 24S/73/2016-61 zo dňa 30. júna 2017, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 24S/73/2016-61 zo dňa 30.06.2017 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Banskej Bystrici napadnutým uznesením č. k. 24S/73/2016-61 zo dňa 30.06.2017 zastavil konanie podľa ust. § 99 písm. h) zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej aj „SSP“) v spojení s ust. § 10 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“) z dôvodu, že žalobca v stanovenej lehote nezaplatil súdny poplatok za podanie kasačnej sťažnosti, hoci o následku nezaplatenia súdneho poplatku bol riadne poučený.

2. Proti uzneseniu krajského súdu podal žalobca v postavení sťažovateľa kasačnú sťažnosť. Namietal, že uznesenie o zastavení konania vydal nesprávne obsadený správny súd, nakoľko má za to, že po podaní kasačnej sťažnosti mal o prípadnom zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku rozhodovať už len kasačný súd, čiže Najvyšší súd Slovenskej republiky. Aj podľa ust. § 451 SSP, po uplynutí lehôt podľa § 450, krajský súd predloží kasačnému súdu kasačnú sťažnosť na rozhodnutie spolu s príslušným súdnym spisom. Krajský súd v Banskej Bystrici vydaním napádaného uznesenia zo dňa 30.06.2017, na ktorého vydanie nebol príslušný, rozhodol na základe nesprávneho rozhodnutia vo veci, zároveň nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

3. Žalobca ďalej v kasačnej sťažnosti poukázal na tú skutočnosť, že vyrubený súdny poplatok je v

súčasnosti zaplatený a zároveň, nakoľko nebola doteraz doručená žalobcovi výzva na zaplatenie súdneho poplatku, na základe ktorej by bol žalobca oprávnený sa spravodlivo domnievať, že v prípade, ak nezaplatí súdny poplatok v stanovenej lehote, súd konanie zastaví, a to bez možnosti zaplatiť súdny poplatok v odvolacej lehote, kedy nadobudla účinnosť posledná novela zákona o súdnych poplatkoch, má žalobca za to, že aj tieto ďalšie skutočnosti popri doteraz uvedenom sú dôvodmi na zrušenie napádaného uznesenia.

4. Žalobca navrhuje, aby kasačný súd v zmysle ust. 462 ods. 1 SSP uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie.

5. Najvyšší súd SR ako súd kasačný (§ 11 SSP, § 438 ods. 2 SSP), skôr ako pristúpil k vecnému preskúmaniu napadnutého uznesenia, skúmal splnenie procesných podmienok v kontexte ust. § 459 SSP, hlavne sa zaoberal včasnou podaním kasačnej sťažnosti.

6. Podľa ust. § 69 ods. 1 SSP, lehoty podľa tohto zákona sa počítajú na hodiny, dni, týždne, mesiace a roky.

7. Podľa ust. § 69 ods. 4 SSP, lehota určená podľa týždňov, mesiacov alebo rokov sa končí uplynutím toho dňa, ktorý svojim pomenovaním alebo číselným označením zodpovedá dňu, v ktorom sa stala udalosť určujúca začiatok lehoty. Ak chýba tento deň v poslednom mesiac lehoty, končí sa lehota uplynutím posledného dňa tohto mesiaca.

8. Podľa ust. § 69 ods. 6 SSP, lehota je zachovaná, ak sa posledný deň lehoty urobí úkon na správnom súde, alebo sa podanie odovzdá orgánu, ktorá má povinnosť ho doručiť; to platí aj vtedy, ak podanie urobené elektronickými prostriedkami je doručené mimo pracovného času.

9. Podľa § 443 ods. 1 SSP, kasačná sťažnosť musí byť podaná v lehote jedného mesiaca od doručenia krajského súdu oprávnenému subjektu, ak tento zákon neustanovuje inak. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

10. Podľa ust. § 443 ods. 5 SSP, zmeškanie lehoty uvedenej v odsekoch 1 až 4 nemožno odpustiť.

11. O kasačnej sťažnosti bolo rozhodnuté uznesením Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6Sžfk/57/2017 dňa 02.08.2018 tak, že Najvyšší súd SR kasačnú sťažnosť odmietol. Účastníkom nepriznal právo na náhradu trov kasačného konania. V odôvodnení uznesenia kasačný súd konštatoval, že z obsahu súdneho spisu zistil, že napadnuté uznesenie o zastavení konania zo dňa 30.06.2017 bolo právnomu zástupcovi žalobcu doručené 28.07.2017 o 09.29 hod. podľa elektronickej doručky nachádzajúcej sa na čl. 64 súdneho spisu. Keďže kasačná sťažnosť bola podaná na poštovú prepravu dňa 11.09.2017, táto bola podaná nesporne po jednomesačnej lehote. S ohľadom na túto skutočnosť kasačný súd konštatoval, že sťažovateľ podal kasačnú sťažnosť po uplynutí zákonnej lehoty jedného mesiaca na jej podanie a z tohto dôvodu sa kasačný súd ani nezaoberal ďalšími námietkami sťažovateľa týkajúcimi sa otázky zaplatenia súdneho poplatku a postupom podľa ust. § 459 písm. a/ SSP túto odmietol ako oneskorene podanú.

12. Sťažovateľ sa s právnymi závermi najvyššieho súdu nestotožnil, a preto prostredníctvom advokátskej kancelárie BAKO JANČIAR LEVRINC - advokáti s.r.o. namietal porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd na Ústavnom súde SR.

13. Týmto nálezom č.k. IV. ÚS 37/2019-58 zo dňa 05.09.2019 rozhodol tak, že vyslovil, že základné právo O.. O. O. na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6Sžfk/57/2017 zo dňa 02.08.2018 porušené boli. Citované uznesenie Najvyššieho súdu SR zrušil a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie. Súčasne uložil Najvyššiemu súdu SR povinnosť uhradiť sťažovateľovi trovy konania vo výške 598,26 Eur.

14. Z odôvodnenia ústavného súdu vyplýva právny názor, že najvyšší súd odôvodnením svojho rozhodnutia nenaplnil požiadavky plynúce zo základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu a ani z jeho práva na spravodlivé súdne konanie, keď odmietol kasačnú sťažnosť sťažovateľa ako oneskorene podanú napriek tomu, že neboli splnené zákonné podmienky na jej odmietnutie. Keďže ústavný súd dospel k záveru o dôvodnosti sťažovateľovej námietky, vyslovil porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a jeho právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu.

15. Najvyšší súd SR ako súd kasačný (§ 11 SSP, § 438 ods. 2 SSP) vec opätovne prejednal a konštatoval nasledovné.

16. Predmetom kasačnej sťažnosti bolo uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 24S/73/2016-61 zo dňa 30.06.2017, ktorým tento zastavil konanie podľa ust. § 99 písm. g/ zákona č. 162/2015 Z.z. SSP v spojení s § 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch z dôvodu, že sťažovateľ v stanovenej lehote nezaplatil súdny poplatok za podanie kasačnej sťažnosti, hoci o následku nezaplatenia súdneho poplatku bol riadne poučený. Najvyšší súd konštatoval, že toto uznesenie podľa pripojenej elektronickej doručky, nachádzajúcej sa na čl. 64 spisu, doručené právnenému zástupcovi sťažovateľa dňa 28.07.2017 o 09.29 hod., pričom kasačná sťažnosť voči nemu bola podaná na poštovú prepravu až dňa 11.09.2017, a to podľa otláčku pečiatky nachádzajúcom sa na čl. 72 spisu.

17. Z nálezu Ústavného súdu SR vyplýva (bod 56 nálezu), že predseda krajského súdu v prípise Spr 977/2018 zo dňa 15.01.2019 doručenom Ústavnému súdu SR dňa 18.01.2019 uviedol, že z vytlačenej elektronickej doručky, ktorú pripojil k prípisu vyplýva, že uznesenie krajského súdu o zastavení konania bolo právnenému zástupcovi sťažovateľa doručené dňa 11.08.2017. Z takto zistených skutočností považoval Ústavný súd SR za preukázané, že námietka sťažovateľa o tom, že uznesenie krajského súdu o zastavení konania bolo jeho právnenému zástupcovi doručené až 11.08.2017 a nie 28.07.2017 ako to uvádza najvyšší súd, je plne opodstatnená.

18. Tento dôkaz o doručení Najvyšší súd SR nemal k dispozícii. Najvyšší súd vychádzal z pripojenej doručky nachádzajúcej sa na čl. 64 súdneho spisu, z ktorej je zrejmé, že predmetné uznesenie bolo doručené právnenému zástupcovi žalobcu (sťažovateľa) elektronickej formou dňa 28.07.2017 o 09.29 hod.

19. Na opačnej strane listu 63 spisu bola dodatočne dolepená doručka o doručení tej istej zásielky s tým, že ako dátum a čas doručenia rovnakej zásielky je uvedený 11.08.2017 o 13:03:08 hod.

20. Keďže Ústavný súd SR vychádzal z doručky, ktorá bola do súdneho spisu doložená podľa otláčku pečiatky až dňa 27.02.2019 a vzhľadom ku skutočnosti, že Najvyšší súd SR je viazaný právnym názorom Ústavného súdu SR vysloveného v jeho náleze (§ 134 ods. 1 zákona o ústavnom súde), kasačný súd pristúpil k súdnu prieskumu uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 30.06.2017.

21. Z jeho odôvodnenia je zrejmé, že Krajský súd v Banskej Bystrici zastavil konanie o kasačnej sťažnosti z dôvodu, že žalobca (sťažovateľ) v stanovenej lehote nezaplatil súdny poplatok, hoci bol o následku nezaplatenia súdneho poplatku poučený.

22. Z obsahu administratívneho spisu je zrejmé, že Krajský súd v Banskej Bystrici, ktorému bola dňa 22.02.2017 doručená kasačná sťažnosť sťažovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 24S/73/2016-38 o zamietnutí správnej žaloby, o preskúmaní zákonnosti rozhodnutí a postupu žalovaného č. 336757/2016 zo dňa 29.03.2016 a č. 1332978/2016 zo dňa 29.07.2016 výzvou zo dňa 19.05.2017 vyzval sťažovateľa na zapltenie súdneho poplatku za predmetnú kasačnú sťažnosť vo výške 280,- Eur podľa položky č. 10 písm. a/ Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis registra trestov v znení neskorších predpisov

(ďalej aj ako „zákon o súdnych poplatkoch“), a to v lehote 10 dní od doručenia výzvy. Zároveň sťažovateľa poučil o následkoch nezaplatenia súdneho poplatku.

23. Keďže lustráciou v systéme Register - Podateľňa Krajského súdu v Banskej Bystrici bolo zistené, že sťažovateľ súdny poplatok v predmetnej veci, na základe výzvy, ktorá bola právnemu zástupcovi sťažovateľa doručená dňa 25.05.2017 nezaplatil a lehota na zaplatenie poplatku uplynula dňa 05.06.2017, správny súd podľa ust. § 99 písm. h/ SSP konanie zastavil.

24. Voči tomuto rozhodnutiu podal sťažovateľ kasačnú sťažnosť, v ktorej namietal nesprávne obsadenie správneho súdu, tvrdil, že po podaní kasačnej sťažnosti mal o prípadnom zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku rozhodovať už len kasačný súd, teda Najvyšší súd SR. Sťažovateľ ďalej poukázal aj na tú skutočnosť, že vyrubený súdny poplatok už zaplatil, a preto navrhuje, aby kasačný súd v zmysle ust. § 462 ods. 1 SSP uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie.

25. Podľa ust. § 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch, ak nebol zaplatený poplatok splatný podaním žaloby, návrhu na začatie konania, dovolania alebo kasačnej sťažnosti, súd podľa § 9 vyzve poplatníka, aby poplatok zaplatil v lehote, ktorú určí, spravidla v lehote 10 dní od doručenia výzvy. Ak aj napriek výzve poplatok nebol zaplatený v lehote, súd konanie zastaví. O následkoch nezaplatenia poplatku musí byť poplatník vo výzve poučený.

26. Z vyššie citovaného ustanovenia vyplýva povinnosť súdu zastaviť konanie za situácie, ak poplatník súdny poplatok napriek výzve v určenej lehote nezaplatil a o následkoch nezaplatenia bol riadne poučený. V danom prípade ide o kogentné ustanovenia zákona o súdnych poplatkoch, a teda za splnenia zákonom predpokladaných podmienok je súd povinný konanie zastaviť.

27. Najvyšší súd SR po oboznámení sa s rozsahom a dôvodmi kasačnej sťažnosti proti napadnutému uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici, po oboznámení sa s obsahom pripojeného spisového materiálu, konštatoval, že kasačná sťažnosť je dôvodná.

28. V prejednávanej veci Krajský súd v Banskej Bystrici zastavil konanie z dôvodu, že sťažovateľ nezaplatil v stanovenej lehote súdny poplatok za podanú kasačnú sťažnosť, a to napriek tej skutočnosti, že výzva na zaplatenie súdneho poplatku zo dňa 19.05.2017 bola riadne doručená jeho právnemu zástupcovi dňa 25.05.2017. Výzva obsahovala poučenie o skutočnosti, že ak nebude poplatok vo výške 280,- Eur v určenej lehote zaplatený, súd konanie zastaví. Keďže súdny poplatok za podanú kasačnú sťažnosť nebol zaplatený ani do rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici, t.j. do 30.06.2017, jeho postup o zastavení konania bol v súlade so zákonom. Sťažovateľ v kasačnej sťažnosti namietal skutočnosť, že súdny poplatok za podanú kasačnú sťažnosť dodatočne zaplatil. Na čl. 71 súdneho spisu je pripojená fotokópia podacieho lístka, z ktorého vyplýva, že žalobca (sťažovateľ) zaplatil súdny poplatok vo výške 280,- Eur poštovou poukážkou dňa 11.09.2017, teda po uplynutí lehoty.

29. Kasačný súd sa nestotožnil s námietkou sťažovateľa, že v danom prípade mal konanie zastaviť kasačný súd. Táto povinnosť kasačnému súdu nevyplýva ani zo zákona o súdnych poplatkoch, ani z príslušných ustanovení Správneho súdneho poriadku. Naopak, podľa názoru kasačného súdu, z vyššie citovaného ust. § 10 ods. 1 v spojení s ust. § 12 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch nesporne vyplýva, že konanie o súdnych poplatkoch, vrátane vydania uznesenia o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku sa vedie výlučne na súde prvej inštancie.

30. K námietke sťažovateľa, že vo veci rozhodoval nesprávne obsadený súd v Banskej Bystrici kasačný súd uvádza, že táto námietka je dôvodná. Z obsahu preskúmaného uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici je nesporné, že toto uznesenie vydal dňa 30.06.2017 trojčlenný senát. V poučení tohto uznesenia bol účastník konania poučený o možnosti vo veci podať kasačnú sťažnosť v lehote 1 mesiaca odo dňa doručenia predmetného rozhodnutia.

31. Dňa 01.07.2017 nadobudol účinnosť zákon č. 152/2017 Z.z., ktorý v čl. 2 novelizoval aj jednotlivé ustanovenia zákona o súdnych poplatkoch. Zákon o súdnych poplatkoch je predpisom i procesnoprávnym, teda na jeho predmetnú novelu sa vzťahuje princíp okamžitej aplikability tejto procesnoprávnej normy. Z dôvodu, že novela zákona o súdnych poplatkoch účinná od 01.07.2017 neobsahuje intertemporálne ustanovenie (zákonodarca tu nestanovil žiadne výnimky z tohto základného pravidla), čo znamená v súdnej praxi, že nové ustanovenia zákona o súdnych poplatkoch sa už použijú a budú sa vzťahovať na všetky správne súdne konania začaté už pred dňom účinnosti, teda pred 01.07.2017 (zákonodarca tu nestanovil žiadne výnimky z princípu okamžitej aplikability). (Veľký komentár Baricová, Fečík, Števček, Ficová a kolektív, Správny súdny poriadok)

32. Podľa ust. § 10 ods. 3 veta prvá zákona o súdnych poplatkoch v znení účinnom od 01.07.2017 prvoinštančný súd zruší uznesenie o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku, ak bol súdny poplatok zaplatený v lehote určenej súdom podľa ods. 1 alebo, ak sú na to dôvody podľa ods. 2.

33. Podľa ust. § 14 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch v znení účinnom od 01.07.2017, ak tento zákon neustanovuje inak, na konanie vo veciach poplatkov sa primerane použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, okrem § 357 písm. a/.

34. Podľa ust. § 14 ods. 3 zákona o súdnych poplatkoch v znení účinnom od 01.07.2017 v sťažnosti proti rozhodnutiu o zastavení súdneho konania pre nezaplatenie súdneho poplatku nemožno namietať skutočnosti, ktoré nastali po uplynutí lehoty na zaplatenie súdneho poplatku.

35. Podľa ust. § 14 ods. 4 zákona o súdnych poplatkoch v znení účinnom od 01.07.2017 v konaní podľa tohto zákona koná a rozhoduje vyšší súdny úradník vrátane rozhodovania o zastavení konania. Sudca v konaní koná a rozhoduje o sťažnostiach proti rozhodnutiam vyššieho súdneho úradníka. Ak sa sťažnosti vyhovie v plnom rozsahu, rozhodnutie nemusí obsahovať odôvodnenie.

36. Vzhľadom na uvedené je v zákone o súdnych poplatkoch upravený aj procesný postup týkajúci sa rozhodovania o súdnych poplatkoch (vrátane rozhodovania o zastavení konania). Vo veciach podľa zákona o súdnych poplatkoch v spojení s ust. § 6 ods. 1 zákona č. 549/2003 Z.z. koná a rozhoduje vyšší súdny úradník, ktorý v prípade nezaplatenia súdneho poplatku poplatníkom, rozhodne o zastavení konania. Proti uzneseniu súdu môže podať poplatník sťažnosť podľa § 14 ods. 3 zákona o súdnych poplatkoch, o ktorej následne bude rozhodovať sudca súdu prvej inštancie uznesením, proti ktorému už nie je možné podať odvolanie.

37. Z obsahu predloženého súdneho spisu vyplýva, že súd nepostupoval v súlade so zákonom o súdnych poplatkoch, keď uznesenie o zastavení kasačného konania pre nezaplatenie súdneho poplatku nevydal vyšší súdny úradník súdu prvej inštancie, ale trojčlenný senát zložený zo sudcov súdu prvej inštancie (ktorý o.i. účastníka nesprávne poučil). Žalovaný tak nemal možnosť namietať prípadnú nesprávnosť uznesenia o zastavení kasačného konania podaním sťažnosti v súlade s ust. § 14 ods. 3 zákona o súdnych poplatkoch.

38. Z uvedeného je zrejmé, že ak o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku nerozhodne vyšší súdny úradník, ale sudca (resp. senát súdu prvej inštancie), znemožní tým strane sporu pre realizáciu jej patriacich procesných práv, nakoľko je súd svojím nesprávnym procesným postupom zmarí prípadnú nesprávnosť rozhodnutia o zastavení konania, čo môže znamenať porušenie práva strany sporu na spravodlivý proces a odopretie jej práva na prístup k súdu.

39. Podľa ust. § 462 ods. 1 SSP, ak kasačný súd po preskúmaní zistí dôvodnosť kasačnej sťažnosti, rozhodne o zrušení napadnutého rozhodnutia a podľa povahy vráti vec krajskému súdu na ďalšie konanie alebo konanie zastaví, príp. vec postúpi orgánu, do ktorého pôsobnosti patrí.

40. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti kasačný súd postupoval podľa ust. § 462 ods. 1 SSP preskúmané uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici zrušil, vec mu vrátil na ďalšie konanie, v ktorom bude krajský súd viazaný právnym názorom kasačného súdu, ktorý bol vyslovený v tomto

rozhodnutí (§ 469 SSP) a bude pokračovať v konaní vo vyššie načrtnutej línii.

41. O trovách súdneho konania rozhodol Najvyšší súd SR s prihliadnutím na ust. § 467 ods. 1 SSP v spojení s ust. § 167 ods. 1 a § 175 ods. 1 SSP tak, že neúspešnému sťažovateľovi nárok na náhradu trov konania nepriznal, žalovanému žiadne nevznikli.

42. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu SR v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011, § 139 ods. 4 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.